

**Predikan i Abra den 17 februari 2008. Andra söndagen i fastan.
Den kämpande tron. Markus 14:3-9 (v 1-11 läses för
sammanhanget)**

Hon är hiv-smittad berättar hon. I efterdyningarna av ett långt äktenskap och en skilsmässa sökte hon sig nya vägar, nya relationer. Hon blev smittad. Det syns inte på henne. Hon är varken prostituerad eller drogmissbrukare. Men hon kan inte berätta. Bara de äldsta barnen och de bästa vännerna vet. Yngsta dottern, som fortfarande bor hemma, har inte fått veta. Den pressen vill hon inte lägga på henne. På arbetsplatsen vågar hon inte berätta. Hon har sett utfrysningen slå till. Än är hon inte märkt av sjukdomen men när hon erbjöd en av de närmsta väninnorna att låna kläder då visade sig rädslan: Tänk om jag blir smittad...

I ljuset av den här kvinnans berättelse klev Simon den spetälske fram tydligare ur dagens text. Hans sjukdom syns på utsidan. Det går inte att undvika människors reaktioner av förfäran och avståndstagande. Hudsjukdomar betydde orenhet. Med Simon den spetälske ska man inte vara om man inte vill bli besmittad, framför allt med social orenhet – men också med rädslan att själv bli sjuk.

I detta besmittade hus ligger Jesus till bords, hos Simon, som öppnat sitt hem och är värd, trots smitta och utanförskap. Av den omgivande texten förstår vi att snaran dras allt hårdare omkring Jesus. Folkets ledare vill gripa honom – en av Jesu lärjungar får nog, när kvinnan bryter sin flaska och Jesus inte gör något åt saken. Judas går direkt till översteprästerna och lämnar ut Jesus.

Två frågor vill jag brottas med i denna predikan och utifrån dagens text:

1. Vem är Jesus, han som nu går mot lidandet och döden, som vi sjöng i lovsången?
2. Den andra frågan: Vad har tron på denne Jesus att kämpa med och mot?

Vem är Jesus?

- A. Jesus är den närvarande. Självklart går han in där ingen annan vågar. In i den hivsmittade kvinnans hem, ligger till bords med den spetälske. Låter sig väl smaka. Kanske till och med delar glas, håller om och tröstar. Det är en närvaro bortom rädslan – var får han kraften ifrån? Jo, av Gud, ur Gud. Ur denna kraft erbjuder Jesus sin närvaro. För mig kan du berätta, till mig kan du komma.
- B. Jesus är den provocerande, därför att han förmår se utanför systemen. Han går förbi tabun när han går in hos Simon. Men jag tror att han också skakar om lärjungarna. De har nyss lärt sig förstå att människan ska gå först, att det är värt att bryta sabbatsbud för människans, också den fattiges, skull. Men just då kränger Jesus till och sätter inte de fattiga först utan sig själv och kvinnan som så slösaktigt håller nardusbalsam över hans huvud. Det som var värt nästan en årslön! Det som verkar rimligt och förnuftigt, att ge åt de fattiga, kanske inte alltid går först. De fattiga ska ni alltid ta hand om – men just nu... Just nu är det Jesus och den här kvinnan som står i fokus. Just nu får vi lämna det rimliga och bara glädjas och njuta. Så provocerar Jesus.
- C. Jesus är den som ger men också tar emot. Jesus ger sig själv till dessa människor han möter. Simon som säkert var ensam. Kvinnan som nog betraktades som störande och konstig med sitt beteende. Men han tar också emot. Han tar emot inbjudan

– han tar emot den nardusbalsam som flödar ner över honom mot allt förnuft. Det finns en ömsesidighet i denna berättelse som får de här tre att växa – också Jesus. I detta möte finns en inbjudan till oss alla att på detta ömsesidiga sätt växa tillsammans med Gud, vara Guds medskapare och medvandrare. I denna ömsesidighet från Guds sida ligger kanske nyckeln till varför Gud inte ordnar allt, inte ser oss som marionetter. Det Gudsansikte som Jesus visar bär inte en allsmäktighet som fixar allt utan som utlämnar sig till att leva med sina älskade människor.

- D. Då är vi framme vid den sista aspekten på vem Jesus är: den smorde. Kvinnans gåva till Jesus bär ett djup som handlar om Jesu identitet. Självsäger Jesus att han nu blir smord inför sin begravning. Det som skulle göras med varje död, för att hedra och visa omsorg var att smörja och göra i ordning kroppen. Så blir det inte med Jesus. Det hinns inte med före helgen. Sabbatsbudet tar över – inget arbete är viktigare. Det är därför några kvinnor kommer att stå vid en tom grav om några dagar, förvånade och rädda. Han är inte där. Att smörja någons huvud är att smörja till kungavärdighet. Det fanns i folket en längtan som möttes av en väntad Messias, Messias som betyder den smorde. En annan kung, en annan makt, ett annat liv för fattiga, utsatta, ockuperade, spetälska och hiv-smittade. Jesus blir en kung som genom sitt lidande och sin död lurar onskans krafter. För ur eländet växer liv, ur döden uppståndelse. Eller som Olov Hartman skriver i sin psalm (39): *För att du nedsteg hit till de plågade, hit till de dömda, vet vi att ingen ensamhet finnes mer, vet vi var Gud är.*

Vem är Jesus? Jo, den som är närvarande, en som provocerar, inte minst systemen. Jesus ger men tar också emot och visar kärlekens ömsesidighet, drar oss in i Guds längtan efter oss. Jesus är också den smorde, smord att hålla samman sitt lidande med sin kungavärdighet.

Så var det den andra frågan – som knyter an till temat för denna andra söndag i fastan: Vad har tron att kämpa med? När vi samtalande i gudstjänstgruppen så knöt vi trons kamp till tvivel, tvivel som trons baksida. Men ju mer jag läst texterna så tycker jag att den kamp som finns där handlar om kampen med trons konsekvenser – en tro som inte gör det lättare att leva utan egentligen krångligare. Och ändå finns Jesus där ständigt närvarande, som hos den spetälske Simon och den kärleks- och balsamslösande kvinnan.

- A. Den första kampen jag anar pågår inom Simon. Som spetälsk har han blivit ensam, kanske tvingad att göra ensamlivet till en konst för att överleva. Risker finns att den påtvingade ensamheten gett brusten känsla för det egna värdet. Så kan det bli när man är annorlunda på utsidan, eller hemligt på insidan, som den HIV-smittade kvinnan. Livet kan bli en inre kamp om det egna värdet – är jag någon som är värd att vara med. Så kan också tvivlet på den egna tron bli en kamp om att duga – med den lilla tron och det myckna tvivlet. Men Jesus bjuder in sig själv och säger, jo, du är värd. Din tro duger.
- B. Den andra kampen handlar om rädslorna. Vågar man stå för att man tror på Gud? Den frågan är mer vår – för de människor Jesus visste var det nog självklart att någon slags tro på Gud hade man. Men vi då, vågar vi stå för att stegen går till kyrkan allt emellanåt? Vågar jag umgås med fel

människor, såna som är tabu, inte så häftiga, inte så smarta? Vågar jag bli besmittad, vågar jag närma mig dem som samhället, dvs vi, inte gärna närmar oss? Den kampen med tron är nog en av de stora utmaningarna. Vågar vi gå in där Jesus gick in? Men jag vill också stanna vid rädslan att bli missförstådd? Jag tänker nu särskilt på kvinnans handling. Hon som inte får glömmas, enligt Markus. Att satsa som hon gör, på det hon tror är rätt, men kanske inte förnuftigt, är att riskera att bli missförstådd. Så tänker jag att det är just med tron också. Den kämpande tron kan bli missförstådd. Som om tron handlade om en uppsättning tyckanden eller handlingar. Men så enkelt är det inte. Tron är en kamp, inte minst med våra rädslor.

- C. Den tredje kampen handlar om att kämpa mot det förväntade och invanda. Visst bärs kyrkan av traditionen, riterna, uppdraget – men utan att tron ständigt måste kämpa med det förväntade och invanda tror jag inte vi haft någon kyrka efter 2000 år. Jag går till texten igen. De fattiga har ni alltid ibland er, sa Jesus, de har ni alltid ansvar för och möjlighet att hjälpa. Men nu får ni fokusera på något annat. Jag förstår lärjungarnas förvirring. De har ju, som jag sa tidigare, just börjat förstå att människan går före riter och traditioner. Människans liv är ytterst värdefullt – också den fattiges. Och så då detta med nardusbalsam för nästan en årslön... Jag läser det här på många sätt. Trons kamp handlar ibland om att fokusera det viktigaste just nu – vad är centrum, omistligt. Men i det här ligger också en äkta tillåtelse att göra det som är vackert, underbart och bara härligt – utan dåligt samvete. Då blir trons kamp också en uppgörelse med det dåliga samvetet och det dogmatiska förhållningssätt som kväver livet.

- D. Till sist vill jag också lyfta in den kamp som tron för med sig för Mose, så som det beskrivs i dagens episteltext (Hebr 11:23-27). Mose bär en tro som först sätter sin tillit till Gud. Det har han med sig från familjen som till varje pris ville att han skulle överleva. Han bär det med sig från den flätade vasskorg som bar honom på Nilens vatten. Hans tro är en tro som kämpar mot makthavares påbud när det är nödvändigt, som inte låter sig frestas av maktens och rikedomens frestelser. Det är en profetisk tro som kämpar uthålligt, *därför att han liksom såg den Osynlige*. För Mose är tron ingen smidig biljett till ett bättre liv. Det är en kamp – men det är också en närvaro som ger mening och liv för ett helt folk.

Sammanfattningsvis, det tron får kämpa med är att söka sig en allt större tilltro till vem Jesus är. Tron är också kampen med att lita på att tron duger, att den finns för att övervinna rädslorna som hindrar oss från att leva i gemenskap. Tron är en brottning med det förväntade och invanda – samtidigt som det är ett sökande efter det mest centrala. Tron är en kamp mot missförstånden och mot det till synes förnuftiga, därför att vi liksom ser den Osynlige.

Låt oss nu be:

Gud, du den Osynlige, tack att du gjorde dig synlig i Jesus Kristus. Tack för att du vänder ditt ansikte till oss och ger oss din närvaro, när du går över trösklar som ingen annan vill överskrida, när du möter rädslor med kraft och mod. Gud, du den Osynlige, tack att du ger dig själv till oss vid bordet, i brödet och vinet kommer du till oss – ut i varje cell delar du din närvaro. Amen.

Psalm 434 *Gud är en av oss vid detta bord.*